IV. évfolyam. Arad, 1889. Julius 20. Szombat. 193-dik szám.

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kézből fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hova a hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASAGI NAPI LAP.

Megjelenik hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

helyben:		vidékre	
1 évre	12.— frt	1 évre	14.— frt
fél évre	6.— frt	fél évre	7.— frt
¼ évre	3.— frt	¼ évre	3.50 frt
1 hóra	frt	1 hóra	1.20 frt

Hirdetések dija:
6 hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr., minden következőnél 4 kr.
Bélyegdij külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 krajczár.

Nyomasztó helyzet.

Budapest, julius 18.

(r.—) Bizony furcsán áll mostanában ez a „létező világok legjobbika« s furcsa hitelvesztettségre süllyedt le Európaszerte az a parlamenti rendszer, mely pedig minden baj egyedül hasznos panaczeájául dicsértetett ki a régi rendszer eltörlésekor.

A népek elégedetlenek, egymással részben halálos gyülölettel néznek farkas-szemet, az osztályok idegenül bizalmatlankodva, irigykedve állnak egymás mellett, egyik fájlalja a régi időt, a másik félti vivmányait s uj meg uj vagyongyűjtéssel iparkodik erősiteni pozicziját, mig a nagy tömeg az előbbi törekvéseiben a maga megröviditését, sőt kisajátittatóját látja vagy látni véli. A nagy légnyomás kedvetlenné hangolja a kedélyeket, mindenki változást óhajt s már-már óhajtva kezd nézegetni szét a láthatáron, hogy honnét is jönne már a tisztitó zivatar?

„Ez a mostani idő signaturája“ — mondja a folyó idők eseményeinek egyik éles eszű szemlélője — »mindenünnen hallunk ugyan, hogy a béke biztositva van, de az államok nincsenek normális állapotban, a szenvedelyek fel vannak korbácsolva, a kedélyek nyugtalanok, mintha előre éreznék a végzetes veszélyt, melyet elodázni iparkodunk, de elejét venni nem birjuk.« Európaszerte a parlamentek idegesek voltak, még az angoloké is botrányos jeleneteknek volt tanuja, hát még a mienk! A spanyol és franczia képviselőházakban pláne már tettlegességre is került a dolog, s a józanabb rész mindenhol örült, midőn az ülésszakot bezárták, mert a parlamentek a helyett, hogy a kedélyeket megnyugtatták volna, azokat még inkább felizgatták s az elvek harczát helyébe a személyes gyülölet, a husos fazekak körüli helyért vivott piszkos küzdelem következett.

S hát az a tompa moraj, mint valami kitörni készülő földrengésé, mely meg reszketteti az ó világ eresztékeit! A munkáskérdés, melynek megelőzésére a 100 év előtti nemesi kormányrendszer szerencsés örököse a polgári képviselet eddig alig-alig tett valamit! Szatira-e az emberi nem tökéletesedhetését hirdető tanra, vagy sulyos vád a franczia forradalom annyit dicsőitett vivmányai ellen, hogy ennek épen száz éves ünnepén Párisban nemzetközi munkás-gyülés jön össze, benne együtt tanácskoznak békésen az egymással halálos ellenségeskedesben levő német s franczia nemzet munkásai s kimondják, hogy ők a forradalom nyertese a polgárság kizsákmányolottainak érzik magukat s vádolják azt, hogy a szabadsag, egyenlőség jelszavait csak fölfelé zsákmányolják ki, de lefelé nem érvényesitik; konstatálják, hogy a nép alsó osztálya a birtok nélküli munkás most van csak igazán kiszipolyozva s rabszolgaságba döntve! Azért nemzetközi szervezet egyesülésre törekesznek, hogy előkészitsék a forradalmat a mostani összpontok ellen, melyből haszna csak az uj fölcseperodett polgárságnak van, mely a pénz által az alsóbb osztályokat a jobbágyságnál roszszabb szolgaságba dönti.

A nemzetközi munkásszövetség már kezdi kimutatni a hatalmát. A strike egyszerre keletkezett Franczia- és Németországban, átcsapott Ausztriába s a gyáripar számos ágát megbénitotta. A tőke majd mindenütt sietett kiegyezni a munkásokkal, s ezeknek ügyében a konzervativ irányu német s osztrák kormány rokonszenvesen jártak el.

De azért a nemzetközi munkásgyülés most Párisban ujra megalakul s megfenyegeti a tőke uralmát s a tőke birtokával visszaélő osztályokat. Vajjon ezek okulnak-e idején, s önszántukból iparkodnak-e társadalmi uton folytatni s tökéletesiteni azt, amit a munkás-kérdés veszélyeinek elsimitására Németország s utána még az a kérdés által közelebbről érintett országok kormányai is kezdtek?

A lég nyomasztó a politikai látkörben, közelg a vihar. Vigyázzon mindenki, akinek félténi valója van, hogy ezt a zivatar biztos fedél alatt érje.

Királyunk utja. Bécsből jelentik: Most már végleg meg van állapitva, hogy Ő Felsége a király augusztus 10-én este utazik el nagy kisérettel Drezdán át Berlinbe. Drezdába a király augusztus 11-én délelőtt érkezik; ott meglátogatja a szászkirályt és délután 2 órakor tovább utazik Berlinbe a király délután 4 órakor fog megérkezni, hol azután négy napig fog időzni es augusztus 15-ikén visszautazik Passzauon át Ischlbe.

A dunagőzhajózási társulat ügye. Bécsből a következőket irják a „B C.-«-nek: A dunagőzhajózási társulat igazgatóságának azon képviselői, kik megbizattak a magyar és osztrák kormánnyal való tárgyalások folytatásával, Baross kereskedelmi miniszterhez távirati uton azon kérdést intézték, vajjon julius 18-án, folytathatják-e a miniszterrel félbeszakitott tárgyalásokat. Miután azonban budapesti megbizottjuk által e közben arról értesültek, hogy további részletes tárgyalások felesleges, minthogy Baross miniszter feltételeihez változatlanul ragaszkodik, szerződés aláirására pedig sem a közgyülés, sem az igazgatóság által felhatalmazva nincsenek, ujra táviratilag fordultak a magyar kereskedelmi miniszterhez azon kijelentéssel, hogy ezuttal nem jöhetnek Budapestre. — Ez azonban semmiképpen sem jelenti a tárgyalások teljes megszakitását, vagy befejezését, feltéve, hogy a magyar kormány később hajladó lesz a tárgyalások t a Baross miniszter által körvonalazott alapon ujból folytatni. Egy uj magyar társaság alapitásától való félelem nem gyakorolhat befolyást a Dunagőzhajózási-társulat elhatározásaira, miután privilegiuma ugy sem lehet és a magyar kormánynyal történt megállapodások után is minden akadály nélkül létrejöhetnek még más magyar társulatok. A Dunagőzhajózási-társulat főtörekvése most oda irányul, hogy az osztrák kormánynyal jöhessen teljesen tisztába, hogy esetleg a magyar kormánynyal szemben elvállalt kötelezettségének az osztrák kormány ellenkezése következtében eleget tenni utólag akadályozva ne legyen. Mill[illegible] elnöknek lemondásáról szóló hirek alaptalanok.

Békésebb hangok.

Arad, julius 19.

Tagadhatatlanul békésebb hangon szolnak az orosz lapok — pár nap óta. Még a felett való mérgüket is elnyelik, hogy a »Nordd. Allg. Ztg.“ által vezetett német sajtó meghiusitotta a konvecziò harmadik részletét. Wannovsky orosz hadügyminiszter feltünő látogatása Vichyben szintén némileg csillapitó magyaráz tot nyer a „Daily Cronicle« ama pétervári értesülése által, mely azonban még megerősitésre szorul — hogy az orosz kormany elhatározta a hadsereget mielőbb Lebel-fegyverrel látni el. E szerint tehát a hadügyminiszter azért utazott volna Franczia ország ba, hogy erre nézve a franczia kormány beleegyezését megnyerje, a mi bizonyara nem ütközött nehézségbe s azután a szóban levő fegyverek szallitására nézve megkösse az illető fegyvergyárakkal a szerződést.

Az orosz sajtó békésebb hangjával feltünő ellentétben all az orosz ügynökök nem lankadó aknamunkája Keleten Romániaban ugyan még nem nagy hasznat vehették a Catargi-kabinetnek; eddigi fáradozásuk eredményét a román hazafiak nemzeti érzülete és Károly király szilárd pozicziója teljesen ellensulyozták. Látszólag legnagyobb sikert Szerbiában érték el. Azonban ezen orosz siker is csak fél siker s meggyőződésünk szerint nem sokat ér. Szerbia nem akczióképes állam; nem volt az, már áll mi szervezeténél fogva Milán király alatt sem; most pedig még kevésbé. Az országban oly pártviszály dul, mely minden erőt leköt. Oroszország politikaja csak ugy vehetné hasznát Szerbiának igazán, ha a liberális párt le tudná gyűrni teljesen a radikálisokat és Szerbiából katonai allamot szervezhetne. Ezt a liberális párt azonban csak véres háboru után érhetné el.

Ugy látszik, még teljesebb, s még nyilvánvalóbb kudarcz var az orosz politikára ama számitást illetőleg, hogy a Szerbiában és Szerbiaból másfelé szitott zavarok által pressziót gyakoroljon a békét őrző államokra, első sorban monarchiánkra, hogy bizonyos koncezessziókat csikarjon ki. Ezen izgatások azonban, mint eddig tapasztaltuk, az ellenkező hatást érték el. Az állitólagos novibazári zavarok óvatossá tették Törökországot és [illegible] mely ugyanatokat összpontositotta. Bulgáriában szintén sikerült a fentjelölt uton némi nyugtalanságot, sőt aggodalmat felkelteni, de hogy haszna lenne abból az orosz politiknak, kétve hiszük. Még a bolgár 25 milliomos kölcsön megkötését se tudta megnehezitení. S a mit évek óta tapasztalunk, azt ujra láthatják: a bolgár nép s kormánya minden ilyen kivülről jövő nyomás után csak izmosul az összetartás tekintetében és annál szerényebben dolgozik, hogy hazaját e vész, ha kitör, készületlen ne találja.

KÜLFÖLD.

Az orosz befolyás Romániában. Mint Szerbiában, ugy Romániaban is fokozott erővel dolgozik az orosz befolyás a közviszonyok megingatásán. Erre különösen kedvező alkalmul szolgál neki a Datargi kormányban uralkodó belső meghasonlás. Mint a „Köln. Ztg.“ bukaresti levelezője irja, a miniszterium kebelében olyan nagyok az ellentétek, hogy minden üdvös tevékenységet lehetetlenné teszenek. Datargi, Vernescu és Lahovary, a kormány legkiválóbb három tagja közt erős differenczia forognak fenn s mindegyik azon dolgozik, hogy teljesen magához ragadja a hatalmat. Az ellenségesked s nyilt kitörését eddig az hátráltatja, hogy Károly király nincs otthon. Ez állapotokat Hitrovo orosz követ nagyon jól ismeri és kiaknázza. Azon fáradozik, hogy az összes antidinasztikus és orosz-barát elemeket Catargi köré gyűjtse. Nagy feltünést kelt, hogy a miniszterelnök félhivatalos lapja most minduntalan támadja Algiu ezredest, Bukarest rendőrfőnökét, kit minden áron el akarnak távolitani, hogy olyan embert állitsanak a főváros és környéke rendőrségének élére, ki ellensége a királynak s barátja Hitrovonak. Catargi Sandort szeretnék rendőrfőnökké tenni s azért Algiu ezredest a legotrombább támadásokkal illetik, hogy még a király távolléte alatt lemondásra kényszeritsék. Az ezredes azonban ugy látszik be akarja várni a király hazatértét, mielőtt e fontos bizalmi állást az oroszbarátoknak engedné át.

Olaszok és a franczia. Azon heves agitáczióikkal szemben, melyek az olasz radikálisok körébe a hármas szövetség ellen inditattak, kettős fontossággal bir a komoly sajtó magaviselete. Hogy irányadó kérdésben hogyan fogják fel a viszonyokat, arra nézve több figyelemre méltó nyilatkozat van előttünk. Az „Opinione“ az olasz-angol-franczia viszonyokat taglalja és azon következtetésre jut, hogy Olaszország és Anglia köztminden oly [illegible] értés fog fenn. Minthogy annak idejen sikerült nemcsak Salisbury lordot, hanem az angol ellenzék vezéreit is meggyőzni a két állam érdekeinek azonosságáról, es az egyetértés a veszély pillanatában Olaszország és Anglia együttes akczióját vezetne. Ez már évekkel ezelőtt kitünik, midőn Franczia ország hadat készült az olaszoknak üzenni s közvetlenül ezután Speziát és Savonát megrohanással hatalmába szerette volna keriteni. Akkor az angol hajóraj teljesen csatakészen

Az „ARADI KÖZLÖNY“ tárczája.

(Julius 20.)

Külföldi levelek.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

III.

Zürich, julius 15.

A bajor fővárost elhagytuk. Az utazó közönség körében még mindig a röhrmaasi vasuti szerencsétlenség képezi a beszéd főtárgyát, az utazás észrevehető aggodalmassággal és idegességgel történik. Azoknak, a kik azt mondják, hogy a vasuti közegek most egy darabig vigyázni fognak, azzal felelnek a pessimisták, hogy a röhrmaasi nagyon hamar követte a majdnem hasonló würzburgi katasztrófát. A bajor lapok most már erélyesen sürgetik a központi jelzés és váltóállitás általános behozatalát a külföldi államok mintájára. Erről és sok egyébről jutott eszembe, hogy még se vagyunk mi otthon annyira hátra, mint sokan el akarnák hitetni.

Münchenből Lindauig megállás nélkül mentünk, s itt élveztük a bodeni tó egy nagyrészének elragadó tájképét, sürgő-forgó gőzhajókkal és vitorlás hajókkal. De ezuttal nem időztünk hosszabb ideig, mert visszajövet ugyis végig hajózzuk a tavat. Utunkat innét Svájcz felé vévén, kis időre ismét osztrák területre kellett lépnünk. Az osztrák vámőrök, bár megjegyeztük, hogy csak átutazunk mégis felnyittatták a ládákat. Most irják a lapok, hogy pár nap óta a bajorok a bosszantásig fokozott szigorral bánnak el minden Svájczból érkező utassal, a mit bizonyára berlini rendeletre tesznek. Az a dolog, hogy az utasokat minden határállomáson leszállitják, málháikat gyakran szétszórják, a miben az osztrák vámőrök is szeretnek gyönyörködni, a vonat-közlekedést késleltetik stb. stb., — megérdemelne egy nemzetközi értekezletet minden állam pénzügyi és közlekedési delegáltjaiból. Talán el lehetne végezni ezt a vizsgálatot a vonaton is?

Feldkirahnél hagytuk el ujból az osztrák határt, s az ejjelt már svájczi területen Buchsban töltöttük. Más világ. A svájczi vámőrök nem kérdezték, hogy hozunk-e be valami vám alá eső holmit, s a fogadóban sem kérdezték, hogy kik vagyunk. Az osztrák és bajor fogadókban ez volt mindig az első dolog A jóképű buchsi fogadós azzal eresztett utnak bennünket a Svájcz belsejébe, hogy sok gyönyörüségünk lesz, mert nekik sok okos emberük és jó izléük van.

A márványáról hires Sarganson át mentünk Ragazba, mely látogatott fürdőhely, s innét kell kocsin megtenni a kirándulást Pfäffershöhére. Az oda vezető utra csakugyan ráillik az a mondás, hogy borzasztóan szép. Az ut hegyszakadékon visz, s a sziklák közt nagy zajjal zuhogó pataktól nem érteni egymás szavát. Fenn a fürdőben meleg viz-forrás fakad s odáig a hasadékon át vezet a sziklafalba készitett ut. Az egésznek benyomása még nagyobbszerü, mint a Lichtensteig-Klammnál. A fürdőt magát köszvényes és rheumás betegek használják, de tourista ugy fordul itt évenkint vagy 50,000

Utközben átmentünk Lichtenstein herczegségen, s láttuk az ősi fészek romjait. A kicsike ország az osztrák-magyar vámterülethez tartozik, egyházi ag pedig a churi svájczi püspökséghez, mig lakóinak jórésze svájczi polgár, kik gyár ipart üznek, s adót alig fizetnek.

Délután értünk az első nagyobb svájczi városba. Chur a graubündteni kanton székhelye, az egykori Rhaetia központja. Igen érdekes város, s élénk, mert vasuti csomópont. Innét indulnak a postakocsik a magas hegyekbe a Splugen-szoroson át olasz földre Chiavennába, s a Julia és Albula szorosokon át St-Móritz-ba. A tourista el nem kerülheti Churt. A városban, melyben egykor herczeg-püspökség volt választófejedelmi joggal, most is van katholikus püspökség. A kathedrális egyuttal valóságos muzeum, olyan régiségekkel, minőket kevés helyen talalni. A templom egy római Mars-templomra épült, s kripta római falakból áll. A sekrestye egész kincses ház. Régi monstrancziák, kelyhek, miserkönyvek az évezred elejéről, adománylevelek Nagy Károlytól és utódaitól, Borromaei sz. Karolynak egy sajátkezüleg irott levele, s ugyancsak egy általa a churi püspöknek ajándékozott és drága kövekkel kirakott kereszt, szt. Antal képe Correggiótól, a választó fejedelemségi korona és kard, egy elefántcsont püspöki bot és még igen sok értékes tárgy. Az egyik mellékoltáron képcsoportozat Holbeintól, egy másikon oltárkép Rubens egy tanitványától: Rubens mint sz. József, második neje mint Mária, s egyik gyermekük mint Jézus. Sok vértanu maradványait őrzi a templom, s vannak ezer évnél idősebb ereklyetartók is.

A vasuthoz szokott utasnak a különösség kedveért is jól esik a régi közlekedési eszközre a postakocsira vagy délizsánczra ülni. Ez vitt el bennünket Churból Olaszország felé. Thuzison tul rendszivül regényes az ut a Via Malán (vagyis gonosz uton) keresztül, s a hegyszakadékok és vizesések egymásután következnek Splügenig. Innét a szorosra fel szerpentin utakon egész 2117 méter magasságra emelkedik az uton, jobbra a 3226 méter magas Tambo-horn, s balra a Suretta-horn 3025 méter magasságra. Ez a magasság képezi egyuttal a határt Svájcz és Olaszország között, s fenn van a vámépület. Az olasz vámőrök is nagy buzgósággal vizsgáltak át mindent, még a női kézi kosarakat is.

Nem utolsó dolog julius közepén hótáblák közt utazni, s a kocsiról leszállva, markolásztunk is a hóban. Lefelé be a Lombardiaba, ismét érdekes az ut. A levezető műszakilag is remek ut épitését I. Ferencz alatt kezdték meg, a Ferdinand alatt végezték be. Mindkettőről emléktábla emlékezik. Az ut jókarban van tartva most is, s a lavinok ellen boltozatos utak védik. Este felé értünk mind lejebb szálva a völgybe, Chiavennába, s éreztük rögtön a különbséget a klimában. Mig odaát a Svájczban hűvös időnk volt, itt forróságot kaptunk. Chiavenna egyéb iránt egész olasz város piszkos és rendetlen.

Viszontlatásra!

—d.

Piqué-dáma.

(Puskin elbeszé és.)

— Az „Aradi Közlöny“ szá ára oroszból forditotta: —

Vidiczky György.

II

(2 folytatás.)

A kártyákról mondott mese erős benyomást gyakorolt képzeletére, mert egész ejjel a fejében volt Hogy volna az — gondolá másnap este. Pétervár utczáin járkálva — ha az öreg grófnő elárulná titkát nekem! vagy ezt a három szerencse kártyat megjegyezné. Mért ne próbálna az ember szerencsét? bemutatom magam, igyekszem jóindulatát kinyerni, sőt a szeretőjs is lesz-k! De mindehez idő kell, s ő mar hetven felé jár; nyolcz, de két nap alatt is meghalhat! . . De maga az a mese? . . Valjon igaz legyen csakugyan? . . . Nem, bensztás, önmegtagadás és munkásság: ez az én három szerencse kártyám, ezek megháromszorozzak meghétszerezik tőkemet s megőrzik nyugalmamat és függetlenségemet.

Ily módon töprenkedve, egyszerre Pétervár egyik főutczájában találta magát egy régi izlésben épült ház előtt. Egy fogat a másik után hajtott fel a bejárathoz. A kocsiból majd egy fiatal szépség formas labacska, majd egy csigorgó lovasczizma, majd egy selyem harisnyakötő, majd pedig egy diplomata czipő nyult ki Bundák és köpenyek gyorsan suhantak el a portás előtt.

Hermann megállott.

— Kié ez a ház? kérdé a sarki őrtől.

— X. grófnőé! felelt az őr.

Hermann reszketni kezdett. A csodálatos mese lelke előtt lebegett. Körüljárta a házat s tulajdonosnője és csodálatos tulajdonsága felett gondolkozott. Csak későn tért csendes, szerény kis lakására vissza. Jó ideig nem tudott elaludni, és mikor végre az álom erőt vett rajta, kártyákról, zöld asztalról, bankócsomóról és egy rakás aranyról álmodott. Egyik kártyát a másik után rakta, bátran behajtotta a sarkot, nyert folytonosan s összesöpörte a pénzt és zsebre vágta a bankókat.

Késő volt már, mikor felébredve sóhajtozni kezdett, hogy elvesztette képzelt kincsét; ujra elment kóborolni a városba és egyszerre csak ismét X. grófnő háza előtt találta magát Egy ismeretlen erő látszott őt odavonni. Megállott és az ablakok felé kezdett nézni. Egyikén az ablakoknak észrevett egy sötét fejet, a mely bizonyára valami könyv, vagy munka fölé hajolt. A fej felemelkedett. Hermann egy eleven arczocskát és fekete szemeket látott. E pillanat határozott sorsa felett.

III.

Alig tette le Ivanovna Lisaveta kalapját és köpenyét, a grófnő már is utana küldött ismét é ujból befogatott. Lementek, hogy felszálljanak a kocsira. Abban a pillanatban, a mint két lakáj a grófnőt a kocsiba emelte s az ajtón betolta, Lisaveta a kocsikerék közvetlen közelében megpillantotta a mérnökkari tisztet A tisztmegragadta kezet. O ijedtségében elvesztette lélekjelenlétét s a fiatal ember eltünt — de kezében egy levelet érzett. A keztyűbe dugta s az egész uton se nem látott, se nem hallott semmit. A grófnőnek az a szokása volt hogy az egész uton folyton kérdezgette: „Ki volt ez, a kivel találkoztunk? Hogy hivják est a hidat? Mi féle felirat az ott azon a czégtaban?“

Ezuttal Ivanovna Lisaveta csak ugy találomra felelgetett, mi által a grófnő haragját magára vonta.

— Mi történt veled, kedvesem? Megmeredtél egészen; nem hallasz, vagy nem értesz engem? . . . Hisz hála istenek, még nem dadogok, az eszemet sem vesztettem el!

Lisaveta Ivanovna nem hallgatott rá, Haza érkezve, szobájába sietett s kihuzta a levelket keztyűjéből: nem volt lepecsételve. Szerelmi vallomás volt benne, gyöngéden tisztelettelteljesen és szóról szóra egy német regényből kivéve. De Lisaveta Ivanovna nem tudott németül s nagyon meg volt elégedve a vallomással.

vetett horgonyt Genuánál s Hewett tengernagy első kérdése, mikor partra szállott, az volt, meg van-e már üzenve a háboru. Az „Opinione" ezen czikke Rómában nagy feltűnést kelt és mindenütt kutatják, hogy mi czélból iratott. Pedig a czél világos; nemcsak a multra nézve akart leleplezéseket tenni, hanem a jövő veszélyeire igyekszik az olaszok figyelmét irányozni. A mult héten is közölt az „Opinione" egy szenzácziós czikket, mely Franczia ország hadi készültségével foglalkozott. Az olasz hadügyminiszterium félhivatalos lapja, az „Esercito" most megerősiti az „Opinione" ide vonatkozó közléseit s azt mondja, hogy a legfontosabb francia katonai központokból ő is hasonló értesüléseket vesz; — különösen az utolsó időben tett a francia hadsereg jelentékeny haladásokat. — Az „Esercito" azután hosszasan foglalkozik a reformokkal, melyeken a francia véderő 1870 óta átment. Itéletét abban foglalja össze, hogy a francia hadsereg szervezetében, fegyelmében, az oktatást és a testületi szellemet illetőleg a fejlődés magas fokára emelkedett. A hármas szövetség — folytatja az olasz katonai közlöny — óriási erőfeszitéseivel még egy időre elhalasztatja ugyan a hadüzenet napját, de a háboru kikerülhetetlen. A lap azt is kiemeli, hogy czikkének czélja első sorban az olasz közvélemény tájékoztatása, nehogy ismétlődjék az a hiba, melybe Franczia ország az 1870-diki háboru kitörésekor jutott, midőn semmibe sem vette a jelentéseket, melyeket Stoffel ezredes előzetesen a német hadseregről küldött. A kormánypárti lapok ezen czikkei és nyilatkozatai Olaszországban annál nagyobb figyelmet keltenek, mert ki van zárva a lehetőség, hogy a kormány azért iratná őket, mert ujabb katonai hiteligényekkel akarna előállani. Négy egész hónapra napolta el magát a parlament éppen legközelebb s mig ismét össze nem ül, addig szó sem lehet ujabb pénzkövetelésekről a véderő javára. E nyilatkozatok tendenczája egészen más. A radikális izgatások ellen fordulnak s fogalmat akarnak adni az olasz népnek a nemzetközi helyzet komoly alakulásáról. A rajzolt körülmények közt Olaszországot eddigi szövetségeseitől elvonni akarni, csakugyan a legnagyobb hazafiatlanság és lelkiismeretlenség. Olaszország ma már akkor sem kaphatna kegyelmet a franczióktól, ha egészen pártjokra állana, mert francia diadal esetén rögtön ujra napirendre kerülne s az ő rovására oldatnék meg a római kérdés, mely könnyen az egész olasz egységet megbolygathatná.

Szerb ábrándozók álmai. Nehány bosznia-hercz egovinai emigránsa következő táviratot intézte Carnot francia köztársaságielnökhöz:

Bosznia és Herczegovina fiai az okkupáczió daczára is kötelességüknek tartják, hogy üdvözöljék a nagy francia nemzetet ama nagy forradalom évszázados emlékünnepe alkalmából, mely oly hatalmas impulzust adott az emberiség fejlődésének. Azt akarjuk, hogy a szerbek és francziák mindig barátok maradjanak és hogy mielőbb megérhessük azt az időt, midőn Elzász-Lotharingia egyesül Franczia országgal és Bosznia és Herczegovina a reánk nézve drága Szerbiával, továbbá Montenegróval és a többi, ma még szétdarabolt szerbséggel. Udv a francia nemzetnek. A többiek nevében. Pelagics, Zubovic, Miljkovics. Kovacsevics."

LEGUJABB POSTA.

— **Nyugtalanitó hirek.** A római közvéleményt nehány nap óta nagyon nyugtalanitják a radikális lapok allamhirei. Azt a körülményt, hogy Racchia tengernagy Rómába hivatott és hogy a hajóhad Spezia mellett összpontosittatott, különféle hiresztelésekre használják fel. Azt beszélik, hogy Franczia ország csinyt tervez Spezia ellen. Jelentik továbbá, hogy a külügyi hivatalba naponkint fontos sürgönyök érkeznek Berlinből, Bécsből és Londonból, valamint, hogy naponkint nagymennyiségü hadiszert szállitanak a felső-olaszországi várakba. Jól értesült politikai körökben ellenben a mostani helyzetet állandóan nyugodtabbnak jelzik, mint volt a legutóbbi hetekben.

A „Tribuna" jelentése szerint a pápa a római bankoknál elhelyezett összes pénzét felvette és külföldre küldte. — Királyi rendelet meghagyja, hogy a három tengerészeti parancsnokság mindenikénél nagy kőszénraktár rendeztessék be.

— **A német-olasz katonai egyezmény.** A Kurier Varsavszkij ily czim alatt: „Német-olasz katonai egyezmény" a következőket irja: Német-franczia háboru esetén Olaszország Németországgal együtt fog működni; az olasz kooperáczióra nem maradhat egyéb, mint egy olasz hadsereg átvonulása a Brenneren és Vogesekhez, a két hadseregnek a fő útközetet Metz körül kell megvivni, mely esetben az olasz hadseregnek ugyanaz a szerep jut, mint 1870-ben a néhai Frigyes Vilmos trónörökös vezénylete alatt állott német seregnek. Ezen, Ausztria-Magyarország által jól ismert egyezmény minden részlete régen meg van már állapitva. Ausztria-Magyarország köteles lesz a német-olasz együttműködés elősegitésére, a szükséges szállitási eszközöket — az olasz hadseregnek a Brenneren átjuttatására, — rendelkezésre bocsátani. Minél több olasz haderő lesz a Vogesekben alkalmazható, annál több német haderő lesz — a németosztrák-magyar katonai egyezményhez képest — az osztrák-magyar hadseregnek esetleg Oroszország ellen való együttműködésre átengedhető.

— **Orosz készülődések.** A „Köln. Ztg" jelenti Pétervárról: Briczis ezredben a bécsületrend tiszti keresztjét kapta, melyet különben a franczia hadseregben csak tábornokok szoktak elnyerni. Azt hiszik, hogy az ezredes fontos szerepet játszik a mérvadó orosz és franczia katonai személyek közt folyó tárgyalásokban.

Belgrádból jelentik ugyane lapnak: Feltűnést kelt a hatóságok részéről a hivatalnokoknak szétküldött kérdőlap, mely az illetők korára és az utobbi három hadjáratban való alkalmazására, továbbá arra vonatkozik, hogy hogy háboru esetén egyesek minő állásban kivánnak szolgálni.

Drinápolyból pedig azt jelentik, hogy orosz agensek 150 bolgár szökött katonát toborzottak össze és azokat fizetik.

— **Milán király hazautazása.** Milán exkirály belgrádi utjában ki fog szállni Vranikabanjában is, hogy Risztics et meglátogassa. Fogadtatása Belgrádban tisztán magánjellegü lesz. Sándor király az anyakirálynővel augusztus végén, vagy szeptember elején fog találkozni, mivel Milán augusztus 22-ikéig szándékozik Belgrádban maradni.

NAPTÁR.

Julius 20. Szombat. Róm. kath. naptár: Margit sz. vt. Prot. naptár: Illés. Görög-orosz naptár julius 8) N. Prokóp. Nap kél 4 óra 25 perczkor, nyugszik 7 óra 47 perczkor.

Julius 29 A debreczeni dalárdisták érkezése Aradra délelőtt 11 óra 45 perczkor. Este fél 9 órakor hangverseny a „Fehér kereszt"-ben

Julius 29. Aradmegye évnegyedes közgyülése délelőtt 9 órakor.

Julius 31. Esküdtszéki tárgyalás Barcianu János temesvári hirlapiró ellen az aradi sajtóbiróságnál d. e. 9 órakor.

A „Kölcsey Egyesület" könyvtára (Szabadságtér 1 sz.) a közönségnek rendelkezésére áll kedden és szombaton d. u. 3—4 s pénteken 11—12 óra között.

Az

„ARADI KÖZLÖNY".

(Megjelen mindennap.)

Előfizetési feltételei.

Helyben házhoz hordva:

Egy évre	12 frt	— kr
Fél évre	6 „	— „
Negyed évre	3 „	— „
Egy hóra	1 „	— „

Vidékre szétküldve:

Egy évre	14 frt	— kr
Fél évre	7 „	— „
Negyed évre	3 „	50 „
Egy hóra	1 „	20 „

Kérjük lapunk azon előfizetőit, kiknek előfizetése junius végén lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Arad, 1889. junius 25.

Az „Aradi Közlöny." kiadóhivatala.

HIREK.

ARAD ÉS VIDÉKE

— **Az iskolaszék ülése.** Aradváros iskolaszéke ma, szombaton délután fél 5 órakor rendkivüli közgyülést tart, melyre az iskolaszék tagjainak figyelmét ismételten felhivjuk.

— **A kritikus napokból**, melyek legközelebb az ország csendjét több vidéken annyira felkavarták, kijutott a maga része Aradnak is Tegnap éjjel óriási vihar keletkezett, a mit a forró nap után szinte vártunk. Sötét felhők tornyosultak a tünni kezdő csillagokra, megdördült az ég s a késő éjjeli órákban neki eredt a zápor, bőszülten öntözve az eltikkadt város utczáit és tereit. A viharral nagy szél is jött, mely sok helyen fákat tördelt s a külvárosokban több helyen kárt tett. A zápor hosszu ideig tartott s reggelre kellemesen lehült a levegő.

— **Egy régi aradi ügyvéd halála** A magyar ügyvédi karnak aligha van idősebb tagja annál a 94 esztendős aggastyánál, ki tegnapelőtt reggel halt meg Budapesten. Ez a Nesztora a magyarországi ügyvédségnek Nikolits Abrahám, ki még a mult században, 1795-ben született. A század elején már az egyetemet látogatta, mert 1816-ban felavatták a filozófia doktorává, 1820-ban befejezte a just, az akkor szükséges ügyvédi tanulmányokat s megkezdte az ügyvédi gyakorlatot. Tököly Sebő, a budapesti Tökölianum alapitója, a szerb származásu szegény fiatal embert magával hozta Aradra, hol csakhamar igen keresett ügyvéddé lett. 1850-ben Budapestre költözött. Ott lakott ugyanis leánya, Sztupa György gyógyszerész felesége, és fia: Nikolits Sándor, az ismert fővárosi zenetanár. Az öreg ur, mint emlitettük, szerb származásu, de jó magyar érzelmü ember volt; kevéssel Budapestre költözése után vonult vissza az ügyvédi gyakorlattól. Az utolsó három évben kissé beteges volt s végelgyengülésben halt meg. Elhunytát gyermekein kivül unokák és dédunokák siratják.

— **Utóállitás tartatik ma** délelőtt az aradi várban, hol több arad- és csanádmegyei védkötelest fog a bizottság megvizsgálni.

— **1526 népfelkelő** érkezik tiz napi tartózkodásra a jövő héten Aradra hét különféle népfelkelő-zászlóaljból. A népfelkelők menet-gyakorlatot fognak tartani. Elszállásolásukról a katonai ügyosztály gondoskodik.

— **Esküvő.** Vangyel Irén kisasszonyt, Vangyel István aradi postatiszt kedves, szép leányát hétfőn délelőtt vezeti oltárhoz Aradon Hoffer János oroszlámosi jegyző.

— **A magyarországi minorita rend** nagygyüléséről lapunknak a következőket irják: Az ülés második napján reggel 8 órakor a minorita atyák misét tartottak, melyen az ujonnan megválasztott rendfőnök, János sy Derujén dr. pontifikált. Aztán kereszt alatt párosával vonultak fel a tanácskozási terembe, hol Soldatis Bonaventura Mária dr. generális elnöklete alatt folytattatott a nagygyülés. A második napon választások ejtettek meg s egyéb belügyek intéztettek el. A választások nagy érdeklődések mellett folytak. Az aradi minorita-atyák közül Révfalvi Manó adminisztrátor a rend titkárává választatott meg, Dobroczky Alajos aradi hittanár időleges kormánytanácsossá a szent Ferenczről czimzett Aradéba. Aradi házfőnökké ismét Ballay Adám választatott meg

— **Kis halott.** Szomoru csapás érte Csorba Bélát, a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének szorgalmas fiatal tisztviselőjét. Tizenkilencz napos kedves kis fiacskája, Géza, tegnap délben rövid, de kinos szenvedés után az Ur angyalai közé költözött. Nyugodjék békében a kis halott s a bánatos szülőknek adjon az ég elég lelki erőt a veszteség elviseléséhez!

— **Ügyvédi kamarából.** A temesvári ügyvédi kamara lajstromába felvétettek: Dobrov Ede dr. temesvári székhelyjel, Illije Sándor dr. (Versecz székhelyjel és Ocsvai Arpád Lugos székhelyjel.

— **Az ezred-gyakorlatok.** Az ezredgyakorlatok augusztus hó elején veszik kezdetüket. Temesvárra ez alkalommal elmegy a 29. gyalogezrednek N.-Becskereken állomásozó zászlóalja és a 43. gyalogezrednek Karánsebesen állomásozó két zászlóalja. E zászlóaljak augusztus 7-én érkeznek oda; az ezred-gyakorlatok azonban itt már augusztus 5-én veszik kezdetüket és augusztus 22-ig tartanak. — Fehértemplomon a 33. gyalogezred két a 83. gyalogezred egy zászlóalja; Aradon a 39. gyalogezred négy és a 33. gyalogezred egy zászlóalja; Szegeden a 46. gyalogezred három zászlóalja tartja ezred-gyakorlatait augusztus hó első felében. Az ezred-gyakorlatok befejeztével Temesvárott augusztus 23-án a 43. és 29., továbbá a 33. 83. és 61. gyalogezredekkel, Aradon pedig aug. 21-én a 39. és 46. gyalogezredekkel a dandárgyakorlatok kezdődnek meg.

— **A félmilliós terno** ügyében e hó 18-áról keltezve a következő ujabb részleteket jelentik lapunknak: A vizsgálat ma egész nap szünetet tartott. Vozáry vizsgálóbiró megakarja várni a törvényszék döntő határozatát és a Farkas Menyhért budapesti lakásán lefoglalt iratokat, melyek a budapesti rendőrség távirati értesitése szerint, már utban vannak.

A foglyok vallatásának különben sem lehetne foganatja, mindaddig, mig az ügy legfőbb szereplője, a feketeruhás asszony meg nem kerül.

A budapesti főkapitányság hosszu táviratban értesitette a vizsgálat fáradhatatlan vezetőjét a Farkas Menyhért lakásán tartott hazkutatás eredményéről, valamint arról is, hogy az állitólagos Kovács Irénnek nyomában van és kézrekeritését minden pillanatban várja. E távirat következtében a vizsgálóbiró különféle intézkedéseket tett itt is, vidéken is, melyeknek tüzetesebb megjelenését azonban a vizsgálat fontos érdekei tiltják.

Vozáry vizsgálóbiró az eddigi adatokból is azt a meggyőződést meriti, hogy a gyanusitottak közül egyik sem ártatlan, de mindenik oly rendkivüli agyafurtsággal játszotta el Farkastól kapott szerepét, hogy a bizonyitékok összeszerzése nagy és hosszadalmas munka lesz.

A letartóztatottak délelőtt a vizsgálóbiró jelenlétében hozzátartozóik látogatását fogadták Farkas Menyhértet apósa, Bogdánffy aradi ügyvéd látogatta meg. A találkozás éppenséggel nem volt érzékeny s csupán családi dolgokra szoritkozott. Bogdánffy megigérte vejének, hogy gyermekei előtt, a mig csak lehet titokban tartja elfogatását s ő (az após) a vizsgálóbiró engedelmével gondoskodni fog minden szükségleteről. Farkas egyéb magántermészetü megbizása közt arra is megkérte apósát, hogy az esetre, ha augusztus elsejéig nem szabadulna ki fogságából, mondja fel budapesti lakását Ma reggel ide érkezett a fővárosból Farkas szobalánya is, a ki szintén a vizsgálóbiró előtt elbeszélte urának a tegnap történt házkutatást; emlitette azt is, hogy a rendőrség a lakást lepecsételte. Farkas felmondott a szobaleánynak és kérte a vizsgálóbirót, hogy a lefoglalt pénzekből lássa el utiköltséggel.

A másik két foglyot: Püspöky lottóellenőrt és Szobovics lottóirnokot neje látogatta meg délelőtt Ebéd után átadták nekik Kemény Elek báró lottóigazgató végzéseit, melyekkel felfüggesztik őket hivatalaiktól.

Farkas Menyhért, ugy látszik, nagyon unatkozik fogságában, mert ma megkérte a fogházfelügyelőt, hogy adjon neki valami olvasni valót. Minthogy a foglyoknak nem szabad napilapokat adni, a „Magyar Salon» legujabb füzetét küldték neki s Farkas azóta szorgalmasan olvas. A vizsgálóbiró megengedte neki azt is, hogy szivarozzon; de Farkas nem veheti hasznát az engedelemnek, mert soha sem szokott dohányozni.

A törvényszék csak holnap határoz a vizsgálóbiró végzése fölött, mivel Püspöky ügyvédje, Hellner Armin, eddig vidéken volt s csak ma nyujthatta be irott fölebbezését. A törvényszék bizonnyal tüzetes megokolással fogja támogatni határozatát. Az persze nem szenvedhet kétséget, hogy a gyanusitottakat meghagyja a vizsgálati fogságban.

Verseczről, a hol Farkas Menyhért hosszabb ideig lakott, a következőket irják: Farkas irodavezetője volt Milossavlievics itteni ügyvédnek s bár évi jövedelme öthatezer frtra rugott, mégis ott hagyta ezt a fényes állást s Hergatt verseczi borbélylyal szövetkezve, lutria boltot nyitott. Kétségtelen, hogy nem azért választotta ezt a foglalkozást, hogy általa anyagi helyzetén javitson, mert egy lutri a legjobb esetben csak 1500 fo intot jövedelmez évenkint, mely összeget ezenkivül még meg kellett volna felezni üzlettársával; hanem igen valószinü, hogy Farkas azért csapott föl lutrisnak, hogy ennek az üzletnek minden csinját-binját megtanulja. Hogy nem veszett kárba a fáradtsága, bizonyitja az a körülmény, hogy Farkas egy év alatt kétszer megütötte a lutrit, egyszer 24,000 másodszor 33 000 frttal. Minekutána igy megszedte magát, elköltözött Verseczről. Legutóbbi félmilliós ternójából volt üzlettársa Hergatt, 120,000 forintot kapott, kinek Farkasa mult csütörtökön postán küldte elanyereségének öt megilletőrészét.

A budapesti rendőrség által folytatott nyomozásról a következőket jelentik:

Tegnap délután a budapesti rendőrség két magasabb hivatalnoka és több detektiv Budapestről ismét leranduit Dél Magyarországba. Sok uj és fontos nyomra találtak a fővárosban, a mi mar abból is kitetszik, hogy a főkapitány zárt ajtók mögött órákig tanácskozott és dolgozott a bünügyi osztály vezetőivel.

Most már valószinü, hogy az érdekes bünügy csakhamar kibontakozik a homályból. A Farkas házában tegnap megejtett motozás eredményéről még ezeket irhatjuk: A házmotozást Zsarnay kapitány vezette. Több detektiv kiséretében jelent meg a felső erdősor 5. számu alatti házban és a lakást a házmester jelenlétében nyitatta ki lakatosok segitségével. Mindent átvizsgáltak. Harmincz levelet, 29 posta-recepiszt, 5 számlát és 5 fotografiát foglaltak le. A lefoglalt iratokat a főkapitányságnál vizsgálták meg és még tegnap este elküldték a temesvári vizsgálóbirónak. A lakást a motozás után bezárták, hivatalosan lepecsételték és két detektiv őrizetére bizták.

Tegnap kiterjesztették a vizsgálatot Farkas szobaleányára is, egy Márián Róza nevü csinos verseczi leányra, ki Farkas Menyhértet még Verseczről ismerte, hol három esztendeig szolgalt nála. Azután elhagyta Farkasékat és kiment szerencsét próbálni Bulgáriába. Onnét nemrég Bécsbe került s ott éppen szolgálatot keresett, a mikor az ujságokból megtudta, hogy mincsoda szerencse érte az ő egykori gazdáját. Tüstént fölkerekedett, lejött Budapestre s véletlenül éppen aznap érkezett oda Bécsből, a mikor Farkas is megjött ugyancsak az osztrák fővárosból. Farkas rögtön szolgálatába fogadta egykori szobaleányát s jól ellátta pénzzel. A óta a leány ott volt Farkas felső-erdősori lakásán. Igy vallotta ezeket Zsarnay kapitány előtt, ki először kihallgatta. Mivel az a gyanu sem volt kizárva, hogy bátba ez a csinos szőke leány a „feketeruhás asszony," lefényképeztette őt a rendőrség. Még tegnap Temesvárra küldte a rendőrség Marián Rózát

Ma délelőtt 9 és fél órakor Scheff László dr. rendőrfőgalmazó két detektiv kiséretében ismét megjelent Farkas Menyhértnek a felső-erdősor 5-dik számu házában levő lakásán és megvizsgálta a tegnap oti talált levelek hátralevő részét. Nem kevesebb, mint ötvenhét levél maradt még ott.

E mellett azonban rendkivül nyugtalanitotta az elfogadott levél. Először lépett titkos, meghitt viszonyba egy ifjuval. Bátorsága megrémitette őt. Szemére hányta önmagának elővigyázatlanságát, s nem tudta mi tevő legyen: ne menjen-e többet az ablakhoz, s hogy az ált l elvegye a kedvét a fiatal tisztnek a további üldözéstől? visszaküldje-e a levelet? Vagy hidegen és határozottan feleljen neki? Nem volt senkije, a kitől tanácsot kérhetett volna, sem barátnéja, sem tanácsadója . . . Lisaveta Ivanovna elhatározta, hogy felel.

Iróasztalkájához ült, tollat és papirt vett elő s gondolatokba mélyedt. Többször is belekezdett levelébe — ujra meg ujra összetépte Egyszer a kifejezéseket nagyon is biztatóknak, másszor meg nagyon is kegyetleneknek találta. Végre sikerült egy pár sort irnia, a melyekkel meg volt elégedve.

— „Meg vagyok győződve — hangzott a levél — hogy becsületes szándékai vannak s hogy nem akar engem egy meggondolatlan lépéssel megsérteni; de ismeretségünknek nem szabad ily módon kezdődnie. Visszaküldöm levelét s reméllem, hogy a jövőben nem lesz reá okom, hogy meg nem érdemelt kicsinylésről panaszkodjam."

Mikor Lisaveta a következő napon jönni látta Hermannt, felkelt himzésétől, a terembe ment, kinyitotta az ablakot s — bizva a fiatal tiszt ügyességében, — a levelet az utczára dobta.

Hermann oda sietett, felvette s egy czukrászdába ment. Feltörte a pecsétet, s ott találta ugy a maga, mint a Lisaveta levelét. Ilyesmit is várt s cselszövényének gondolataival eltelve, hazatért.

Három nappal később egy szépszemü leány a divatárunüzletből egy levelet hozott Lisavetának. Nyugtalan izgatottsággal bontotta fel a levelet, mert azt hitte, hogy valami pénzkövetelés van benne; de megismerte Hermann irását.

— Tévedt, kedves gyermekem, mondá, ez a levélke nem nekem szól.

— De igen, bizonyosan önnek szól! folytatá a szemtelen leány egy pajkos mosolylyal. Legyen szives csak elolvasni.

Lisaveta átfutotta a levélkét. Hermann találkát kért.

— Lehetetlen, mondá megijedve e merész kivánságtól. Ez a levél valóban nem nekem szól.

S ezzel apró darabokra tépte.

— Ha nem önnek szólt, miért tépte hát el? kérdé a leány, hisz akkor nekem vissza kellett volna adnom annak, a ki küldte!

— Legyen olyan jó, gyermekem, mondá Lisaveta e meyjegyzésnél elpirulva, legyen olyan jó, s a jövőben ne hozzon nekem több ilyen levelet, annak pedig, a ki küldte mondja meg, hogy szégyelje magát . . .

De Herman nem hagyta magát elutasitani. Naponként kapott Lisavetta leveleket tőle, majd ezen, majd azon a módon. Ezek nem voltak már németből forditva. Hermann most lelkesedéssel beszélt, a maga nyelvén, a mely tanuságot tett vágyainak megmásithatlanságáról s fék.elen képzeletének zilaltságáról. Lisaveta sem gondolt már többé arra, hogy a leveleket visszaküldje: mámor fogta el azok olvasásánál s felelgetni kezdett reájuk — s levelei óráról órára hosszabbak és gyöngédebbek voltak.

Végre a következő levelet dobta ki neki az ablakon: „Ma bál van az x-i nagy követnél. A grófnő ott lesz Ott maradunk vagy két óráig. Alkalma lesz tehát engem egyedül láthatni. Mihelyt a grófnő elmegy emberei is valószinüleg elmennek; a kapus ugyan otthon marad, de ez is rendesen szobájába megy. Jöjjön el fél tizenkettő felé. Menjen fel egyenesen a lépcsőn. Ha az előszobában valakit talál, kérdezze meg tőle, hogy idehaza van-e a grófnő. Azt fogják mondani, hogy nincs — és akkor önnek nem marad egyéb hátra, mint távozni, de valószinüleg nem fog senkit sem találni. A szobaleányok és komornák mind együtt vannak egy félreeső szobában. Az előszobából menjen balra, mindig egyenesen egészen a grófnő hálószobájáig. Ebben a szobában az ernyő mögött látni fog két kis ajtót; a jobboldali egy kis kabinetbe vezet, a melybe a grófnő sohasem lép, a baloldali pedig egy folyosóra; ott egy keskeny csigalépcső van, az az én szobámba vezet."

Hermann ugy reszketett, mint egy tigris, a mely a kijelölt időre vár. Már esti tiz órakor ott állott a grófnő háza előtt. Az idő borzasztó volt. A szél sivitott; a nedves hó sürü pelyhekben hullott alá; a lámpák homályos fénnyel égtek az utcza üres volt; időről-időre egy-egy falusi kocsis ügetett végig sovány lovacskájával utasokat lesve. Hermann csak egyenruha kabátját vette magára, de ő nem érezte, se az esőt se a szelet.

Végre előállott a grófnő kocsija. Hermann látta, mint emeltek be a lakájok egy görnyedt öreg nőt prémes bundába tekerve, s mint sihant el gyorsan könnyü kis köpenyben, fejében viragdiszszel, nevelt leánya. Az ajtó becsukódott. A kocsi nehézkesen gördült tova a puha havon. A kapus becsukta a kaput, az ablakok elsötétültek.

Hermann elkezdett a ház körül járkálni, végre egy lámpás alá lépett s megnézte óráját; 20 perez volt tizenegy után. Ott maradt állva a lámpánál, szemeit a mutató óra meresztve s a még hátralevő perczeket lesve. Pont fél 12 órakor Hermann a grófi lépcsőre lépett s a fényesen kivilágitott folyosóba ment.

A kapus nem volt jelen. Hermann felsietett a lépcsőn, kinyitotta az előszoba ajtaját és egy szolgát vett észre, a ki egy ódivanu székben aludt. Könnyü biztos léptekkel haladt el mellette A terem és a vendégszoba sötétek voltak. A lámpa csak homályosan világitott be oda az előszobából.

Hermann a grófnő hálószobájába lépett. A szentkép-állvány előtt, a mely telve volt ócska képekkel, egy kis arany lámpa égett. Kifakult szövettel bevont székek, diványok bőrpárnákkal, s félig lekopott aranyozással álltak ott keserves szimmetriában a fal mellett, mely kinai tapétákkal volt bevonva, A falon két, Madame Lebrun által Párisban festett arczkép függött. Az egyik, egy mintegy 40 éves virágzó erőben levő férfit ábrázolt világos zöld egyenruhában egy csillaggal; a másik egy fiatal, sasorru szépséget, rózsával rizsporos hajában, Asarkokban porczellán alakok állottak, állványórák a hires Leroy műhelyéből, szekrény kék, játszó asztalok, legyezők és egyéb női játékszer, a mely a mult század vége felé a Montgolfier-i és Mesmer-i delejességgel együtt lett feltalálva. Hermann az ernyő mögé lépett; egy kis vas-ágy állott ott; jobbra egy ajtó volt, a mely a kis kabinba vezetett; balra egy másik, a mely a folyosra nyilott. Hermann kinyitotta s észrevette a keskeny csigalépcsőt, a mely a szegény nevelt leány szobájába vezetett . . . De ő visszafordult s a sötét kabinba lépett.

(Folyt. következik.)

E levelek közül 50 magának Farkasnak, 12 tizenegy éves fiának, 15 pedig tizennégy éves leányának szól. Feltűnő, hogy a gyermekekhez intézett levelek mind idegen embertől eredtek.

A kutatás alatt megjelent a lakáson Sélley rendőrtanácsos is s egy levél után tudakozódott, melyben állitólag a lutri-manipulácziórav onatkozó adatok volnának. Elevélre csak ugyan á akadt a s a többivel együtt azonnal Temesvárra küldték.

Számos tanu azt vallotta. hogy Farkas Menyhért régibb lakásában, mely a szomszédházban volt, gyakran látt ak egy olyan szerencsekereket, a mint ot a lutrihuzásoknál szoktak használni. — Annyira hasonlitott e kerék a lottóhivatalokban levőkhöz, hogy még az bizonyos rendes lépcsős állványa is megvolt. A házbeliek e szerkezetet vagy három hó előtt látták utoljára.

A kutató rendőrtisztet összemotozta az egész házat, padlastól pincéig, hogy megtalálja a szerencsekereket. Hiába. A Fortuna-kerék nem volt sehol. De egy féreső kamarában, mindenféle lim lom között, mégis sikerült megelni az emlitett lépcsős állványt, a melyben egykor a kerék volt. Farkas e szerkezetet alkalmasint arra használta, hogy gyakorolja rajta az illetőt, a kivel majd huzatni fog.

Szegedről a következő érdekes fordulatot jelentik a lottó ügyében: A félmilliós lottónyeremény ügyében ujabban itt történt nyomozás és a fehete ruhas asszonyt ma kutatták nagy titokban. Karácsony Sandor fővárosi rendőrkapitány tegnap hajnalban ideérkezett és rögtön érintk zésbelépett a főkapitánynyal, ki Viragh biztost rendelte melléje.

A nyomozásnak meglepő sikere volt, mert kiderült, hogy a Kovács Irén álnév alatt rejtőző fekete ruhás asszony: Telkes Nándorné, a ki öt év óta lakik Szegeden a felső részen, családjával. Az uri családból származó elzüllött asszonynak négy leánya és egy 8 éves fia van. Legidősebb leánya 19 éves.

Telkesné három nappal ezelőtt a belvárosba költözött; ezt a lakását is feltalalták. Telkesné nagy visszavonultságban élt és gyakran utazgatott. A rendőrök nem találták otthon. Konstatáltatott, hogy még vasárnap, 13 éves leányával, kit fiunak öltöztetve rendesen magával visz, Nagy-Körösre utazott. A házat őriset alá vették.

Karácsony kapitány a déli expresszvonattal Nagykőrösre utazott és ott — ide érkezett jelentések szerint — ma délután Telkesnét letartóztatta és Szegeden át viszi Temesvárra.

Kiderült, hogy Farkas Menyhért a temesvári huzás előtt napokig Szegeden időzött és a Tisze-szállóban lakott, huzás után is volt itt egy napig. Csaknem bizonyos, hogy Telkesnének fiuruhába öltöztetett 12 éves leánya huzta a számokat.

— **Három boldogtalan embert** szállitottak fel tegnap Aradról a lipótmezei tébolydába. A szerencsétlenek: Ungureán Zsigmond megyei irnok, Jójárt Viktor és Grósz István.

— **Gyászrovat.** Elénk részvéttel vettük a következő szomoru jelentést: Ursits Lipót saját, ugy gyermekei Vilmos, ennek neje szül. Sarl Gizella, Dezső, Anna s férje Isaaky Imre és Lipót, valamint sógor és sógornői. rokon, ösmerős és jó barátai nevében is fájdalmas szivvel jelenti a felejthetlen jó nő, édes anya, anyós, testvér, rokon, ösmerős és barátnő Ursits Lipótné, született Friegl Borbálának, 1889 julius hó 18 án, este 8 órakor, életének 50-ik s boldog házasságuk 33-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott hült tetemei julius hó 20-án, d. u. 6 órakor fognak főtér 8. számu házból, a helybeli temetőben lévő családi sirkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat julius hó 22-én, d. e. 10 órakor fog a t. Minoritatyák szentegyházában a egek Urának bemutattatni. Arad, 1889. julius 19. Nyugodjék békében!

— **Hivatalos vizsgálat.** Molnár Viktor dr. temesi főispán tegnap Vingára utazott, hogy ott a városi tanács irodáit s a szolgabirói hivatalt megvizsgálja.

— **Kifosztott pénzeslevél.** A »Frankl és fiai" budapesti czég egy 2000 frtot tartalmazó pénzes levelet küldött Tomesvárra Löwinger Lajosnak. A level állitólag üresen érkezett rendeltetési helyére, a miről értesitették a rendőrséget. A temesvári törvényszék meginditotta ez ügyben a vizsgálatot, a melynek vezetésével Vozáry birót bizta meg. Löwinger ellen azonban éppenséggel nem merültek felterhelő adatok, miért is a temesvári törvényszék az összes iratokat a budapesti törvényszékhez tette át annak megvizsgálása czéljából, vajjon nem Budapesten bontották-e fel a pénzes levelet. Most tehát ott folyik a rejtélyes ügyben a vizsgálat, melyet Puscariu biró vezet. A pénzes levél biztositva volt, a társaság azonban mindaddig nem akarja megtéritení a »Frankl és fiai" czég kárát, a mig ott a bünvádi vizsgálatot be nem fejezik. A pénzes levélről bámulatra méltó ügyességgel vannak lefejtve a teljes épségben hagyott pecsétek, a mi gyakorlott kéz manipulácziójára vall

— **Hogyan gyógyitják az együgyüséget.** Aradhoz közel egyik községben lakik egy kertész, kinek szép, de kissé együgyü leánya van. Matild szerelmes lett, mi különben szellemes leányoknál is meg szokott történni; de mivel a szeretett ifju nem viszonozta szerelmét, egy asszonyhoz fordult tanácsért és közbenjárásért. Ez aztán a kártyákból megmondotta a szerelmes kisasszonynak, hogy minden jóra fordul, ha ő — a javasasszony — ezt kellő módon elősegiti. Mindenekelőtt szükséges egy viaszgyertya, melybe kellő mennyiségü tömjént tesznek. Ezt a viaszgyertyat a javasasszony meggyujtja és fényénél három éjen át imádkozik; akkor aztán az ifjunál kész a szerelem. De ilyen tömjénből és viaszból álló gyertya sok pénzbe kerül. Mathild megigérte a pénzt és 30 frtot elsinkofálva a szüleitől, átadta az asszonynak gyertyavételre. A leány atyja azonban észrevette, hogy 30 frt hiányzik, vallatóra fogta a háznépét, de leanya bevallotta, hogy ő vette el a pénzt; azt is megmondotta, hogy mire forditotta. — Leánya iránti tekintetből a meglopott nem fordult a rendőrséghez, hanem magához hivatta az asszonyt és kijelentette előtte, hogy látni akarja a bűvös gyertyát és jelen akar lenni az imádságnál. különben . . . Mikor a javasasszony látta, hogy nem együgyü leánynyal, hanem férfivel van dolga, bevallotta, hogy ebben a „dologban" nem tehet semmit és a pénzt is kevés hijával visszaadta, kamat fejében pedig a kertész kezétől különfélét felvett.

— **A filoxera ellen.** Temes-Szent-András község képviselőtestülete mult vasárnap Bodrossi Károly jegyző összehivása folytán közgyülést tartott melyen három a községre nézve fontos határozatot hoztak, nevezetesen: Miután a község szőlőiben a filloxera pusztitólag fellépett, elhatározták, hogy a legelőből egy holdat kihasitanak s ezt kisérletként amerikai szőlővesszővel beültetik. Az eredménytől fog függni, vajion a többi szőlőterületet is amerikai szőlővesszővel ültetik-e be vagy sem. Továbbá elhatározták, hogy egy korábbi inditvány ellenére a község tulajdonát képező malmot nem adjak el, végre hogy a jegyzői lakot tatarozzák és megnagyobbitják.

— A müvelt tanyai asszony. Akárki mit beszél, a müveltséget nemcsak a szalonok pálmabokrai alatt árulják, kapni abból a tanyai zsupfedelek alatt is.

Bizonyságom erre az az öreg mezitlábos tanyai asszony, a ki odaviszi a timsót nyalt orczáját a kapitány elé és köszön imigyen:

— Jónapot adjon az isten, kérem szépen

Azután rateszi az egyik meztelen lábát a másikra és igy folytatja:

— Ugyan aranyos biró ur, okositson felengemet.

— Miben okositsam föl?

— Hát tudja, édesem, vásznat vettem ma egy zsidótul, aztán, lássa, megtompultam, mikor visszaadott a tizesembül.

— Hogy-hogy?

— Hát ugy, aranyosom, hogy nem olvastam meg a pénzt, a mit visszaadott, csak egy óra mulva, aztán nézze, kérem, hiányzott belőle két pengő. Visszamentem hozzá, de nem akart ám róla semmit se tudni. No, mondok, hát akkor elmék oda, a hol magának is parancsolnak, meg nekem is.

— Hát van e tanuja arra hogy megát megcsalják.

— Nincsen aranyom.

— Akkor nem segithetek a bajón.

— Nagyon lógázta a fejét az öreg Gé Csusza Mihályné, aztán kifelé menve igy sopánkodott.

— Mán én csak egész életembe mindig a bajt neveltem!

NAGYVILAG

— **Festmény Frigyes császárról.** A boldogtalan Frigye császár ket hónapos uralkodása alatt ssak egyetlen egyszer tarthatott szemlét csapatai felett, még pedig 1888. május 29-én, mikor Vilmos trónörökös saját ezredét felvezette a charlottenburgi kastély parkjába, hogy a sulyosan beteg császár megtekinthesse. Ezt a jelenetet most, Vilmos császár óhajára, meg fogják örökiteni. Vilmos császár Koch György festőt bizta meg a kép elkészitésevel s a festő már el is készitette a festmény vázlatát, melyen a megboldogult császár kocsiban ülve nézi ezredét, mialatt fia mögötte áll lóháton.

— **Vérengző katonatiszt.** Lang dragonyos tiszt e hó 16-ikan Meisler Mór theresienstadti polgármestert összekaszabolta azért, mert a polgármester megkérdezte tőle, hogy miért lovagol keresztül a földjén. Az eset a legujabb tudósitások szerint a következőleg történt: Meiszler polgármester e hó 16-án délelőtt kiment az Eger folyóhoz és nézte a halászokat. Egyszerre látta, hogy egy dragonyos hadnagy keresztül lovagolt a földjén, melyen még állt a vetés. Meiszler figyelmeztette a tisztet, hogy az illetékes katonai hatóság csak a napokban bocsátott ki szigoru parancsot, mely szerint a katonák kötelesek a vetéseket kiméln, — s igy felszólitotta, hogy távozzék. A tiszt durván azt válaszolta, hogy ő nem engedi magát elkergettetni, s megöléssel fenyegette a polgármestert, ha még egy szót szól. A polgármester szivósan ragaszkodott a felszólitáshoz, mire Lang főhadnagy kardot rántett s többször rávágott Meiszler fejére. Mikor a védtelen ember gyalogszerrel futásnak eredt, a vitéz dragonyos tiszt utánavágtatott, szakadatlanul kaszabolta és kardlapozta. Pittreich vezérőrnagy a mint az esetről értesült, részvétlátogatást tett a polgármesternél, kinek sebei szerencsére nem veszedelmesek. Remélhető, hogy a hősködő tisztecskét példásan meg fogják büntetni.

— **Az olasz udvar köréből.** Mint a „Pol. Corr" Rómából értesül Umberto király elutazása e hó 16 ára van terve véve. Az olasz király legelőször a San Sossore-ba megy huzamosabb időre, a hol tengeri fürdőt is fog használni. A király utja Lecce-be Victor Emanuel szobrának leleplezésére elmarad, mint hogy a Lecceben uralkedő himlőjárvány miatt az ünnepély is elhalasztatott A nápolyi herczeg, ki anyjával együtt jelenleg Velencében van, julius hó végén s innen San Rossoro-ba megy s onnét a királylyal együtt Apuliát látogatja meg.

— **Fanatikus bucsujárók.** Belóvárból táviratozta tudósitónk. A Giesl-ezred egy századát kiküldték Szent-Péterre, mivel az ott közelebb felállitott Máriaképnél egybegyült bucsujárók vallási fanatizmusból meggyilkoltak egy vendéglőst, a ki gunyosan nyilatkozott bizottságuk felől.

— **Utazik a czár.** A czár augusztus 17-dikén Kronstadton át, tengeren megy Koppenhágába s a kalmasint ott marad szeptember végéig. Hogy a német császárt Berlinben meglátogatná: nem hiszik. Környezetében elegen vannak, kik azt tartják: nem kell a Vilmos császár látogatását viszonozni. A czarnak magának sincs kedve rá. Hiába az orosz udvariasság is vaskos bagariában jár. A Moltke utódja: Waldersee gr. táborkari főnök, ki most az északon császárját kiséri, a távolból megczáfolta ugyan a hirt, mintha ő császárjának Oroszország elleni mielőbbi hadüzenetet tanácsolt volna; s't a berlini börzén azt is beszélik, hogy Vilmos császár a saját olajba festett arczképével ajándékozta volna meg a czárt; de ez nem igen fogja enyhiteni a czár udvar németellenes gondolkozását. A czár különben szeret hátat forditani birodalmának. Nem hall kedve szerinti hireket.

— **Rablóvilág Szerbiában.** A belgrádi kormány félhivatalos lapja következetesen agyonhallgatja azt a nagymérvü rablógarázdálkodást, mely bizonytalanná teszi a lakók életét és vagyonát egész Szerbiában. Ez országos csapásról már volt alkalmunk megemlékezni. Egy szerb lap legujabb száma még a következőkben egészíti ki a nyilvánosságra hozott bünlajstromot. Tsajetineben megtamadták a rablók a kerületi hivatalt, elüzték a hivatalnokokat s a mi pénzt találtak, elraboltak. Az egyik rabló igy szólt a natsalnikhez: ezentul a rablók és a radikálisok teszik meg a hivatalnokokat" Toracic Milos jezeviczai és Gruicic Antal vranjanjii parasztot meggyilkolták a rablók; ez utóbbinak a feleségét is embertelen módon halalra gyötörték. Jesdics otsrgi polgármestertől világos nappal elraboltak az összes adópénzeket; hasonlóképen Prevics Mladin gorjani polgármestertől, a kit azonfelül meg is gyilkoltak. Radovics Mihajlo potoczani parasztnak előbb a fiát gyilkolták meg, aztán az apát is megtámadták s kiraboltak. Radovics jelentést tett a haló ágnál, mire a rablók boszuból felásták a meggyilkolt fiu sirját, a holttestet megcsonkitották és ujra megtámadtak és kifosztották Radovics házát. Radovics szerencsésen megmenekült. Makoviszteben Pesunovics rablóbandája nyilt országuton agyonlőtte a Bogcslyav testvéreket. Ugyanezen banda tagjai gyilkolták meg Bosarjakovics Iliját Kaczerben, Jasics kereskedőt Lubanjában s egy ismeretlen külföldi embert ra zlatibori fensikon. Megszámlálhatatlan azoknak a rablásoknak és gyilkosságoknak száma, melyeket a többi rablóbandak elkövettek. Az uziczai kerületben és Dolnji-Milanovaczban számos rablóbanda üzi garázdaságait és a megfélemlitett lakosság még csak feljelentést sem mer ellenük tenni a a hatóságoknál.

— **A persa sah Párisban.** A persa sah fogadására a francezia miniszter tanács már megállapitá a programmot. Julius 31-én Tirard kormányelnök, augusztus 1-én a köztársaság elnöke, 3-án a külügyminiszter adnak tiszteletére estélyeket. Augusztus 2-án éji ünnepély, 4-én katonai zenekarok versenye lesz a kiállitáson. Tervben van továbbá ünnepély a Hippodromban és diszelőadás az operaházban. A persa sahnak eredeti uti terve szerint a szultánt is meg kellett volna látogatnia Konstantinápolyban A látogatás azonbau, ugy látszik, elmarad és pedig tisztán formalis okok miatt. A szultán ugyanis mindig a Yildizkioszkban fogadja fejedelmi vendégeit; és ugyane palota valamely más helyiségében viszonozza aztan látogatásaikat. Igy történt ez az elhunyt Rudolf trónörökössel és az edinburgi herczeg látogatása alkalmával is, a kik a fogadtatás e módjában nem láttak semmi megütközni valót. Másként áll a dolog a sahnál, a ki szintén »legmagasabb" fokon állónak tekinti magát. Alattvalói uralkódojuk sérelmét látnak abban, ha a szultán urakat nem az érkezés helyén fogadná. A konstantinápolyi persa követ közvetitő lépései, ugy látszik, eredménytelenek maradtak, mivel épen most ment tiz heti szabadságra. Azt hiszik különben, hogy még sikerül módját ejteni annak, hogy a sah szemtől-szembe láthassa a szultánt, a nélkül, hogy formahibák rontsák a találkozás örömét. A persa sahról beszélik, hogy a Londonban tiszteletére rendezett ünnepélyek egyikén, melyen Gladstone is jelen volt, értetették s »királyok királyát", hogy Gladstone nemsokára aranymenyegzőjét fogja ünnepelni „Arany menyegzőjét!? Ugyan mi az?" — kérdé a sah Magmagyarázták neki e ritka családi ünnepély jelentőségét. »Ah" — mondá Nasr-ed-Din s ekkor valószinüleg Teh-ranban maradt népes haremére gondolt — »jobb egy nővel élni ötven esztendeig, mint ötvenel egyetlen évig."

— **Rend a francia kamarában.** A „Figaro"-ban a hunczut eszü Millaud m következőkép ir le egy francia parlamenti tárgyalast, abból az időből, a mikor már rend lesz. Méline megnyitja az ülést, és bizonyos elégtétel el kaparász az asztala alatt. Azután durván figyelmezteti a házat, hogy ne rendetlen edjék, mert ő semmit eltürni nem fog s megakadályoz minden kihágást, a rendelkezésére álló minden parlamentaris eszközökkel. — Cassagnac közbekiált olyas valamit, mint „őrült bika!" — Méline: „Jöjjön, mondja el azt a szószékről!" — Cassagnac: „Helyes." A szószékre megy; a mint ott megáll, Méline egy szögekkel kivert tomahawkkal rettenetes csapást mér a fejére. Cassagnac (zavartan): „Lemondok a szóról." — Le Hérisse: „Uraim, egy kérdést kell intéznem a tiszteletreméltó igazságügyminiszterhez" — Méline: »Felszólitom a szónokot, hogy a tisztelet reméltó szót ne hangsulyozza olyan gunyosan." — Le Hérisse: „Mert amit mondani akarok, nem lesz éppen kellemes Thévenet urnak. Olyan leleplezésről van szó, mely kétségtelenné teszi az igazságügyminiszter bünösségét." — Méline: „Hát akkor ne leleplezze le." — Le Hérisse: „De megteszem . . ." — Méline: „Hát tegye. Forduljon a képviselők felé." — Le Hérrisse: „Természetes. Tehát uraim . . ." Egy hang (jobbról) „Vigyázzon;" (Már késő. Egy villanás: Méline megragad egy nagy pallost s egyetlen csapással leüti Le Hérisse fejét. Néhány padról a rémület felkiáltása hallik. Más oldalról tetszés.) — — Méline: Teremőr, vigye föl a háznagyhoz, szegezzék ki a példa kedvéért a kapura. — Clovis Hugues: „Uraim . . . (gyorsan az elnök felé fordulva) hallja, ne tréfáljon . . . (visszafordul) Megbotránykozassal kell szólanom arról az eljárásról, a mit Méline elnök ur a kamarával szemben megenged. A tomahawk a pallós nincsenek benne a házszabályokban . . Oh! mi van a hátamon?! . . . Méline (halkan): „Egy csörgő kigyót csusztattam a bőröd alá . . . Meg fogsz halni." — Clovis Hugues: Gyalázat! . . Segitség!" (Hirtelen meghal.) Méline: „Uraim a szószék üres . . . Kiván megvalaki szólani?"

— **A borkli katasztrófa ügyében** most végre nyilvanosságra került egy hivatalos okmány is. A jegyzőkönyv, mely szakértők jelenlétében tartott vizsgálatról számol be, természetesen sok mindenre fátyolt von, de annyit mégis konstatál, hogy az udvari vonat szabályellenesen meg volt terhelve, hogy a vonat technikai és adminisztrativ vezetése egymással érintkezésben nem állott s hogy a vonat vezetésénél — engedni akarván a czár egy melékesen kiejtett óhajának — figyelmen kivül hagyták ama szabalyrendeletet, melyet éppen az udvari vonatok biztonsága érdekében dolgoztak ki. Kimondja a jegyzőkönyv, hogy az utóbbi években millió és millió rubelt áldoztak arra, hogy a vasut mentét nihilistáktól menten tartsak, de arra ügyet sem vetettek, hogy a vonat egyébként rendben legyen. Egyáltalán a jegyzőkönyv konstatalja a legvétkesebb hanyagságot s azokat, kiket e hanyagság terhel, mégsem szavedtek nagyobb büntetést, mint ogy felmentettek őket állásaiktól, de nyugdijjal.

— **Rövid hirek.** Burtonból 5000 serfőző és munkás 11 vonaton kirándult Manchesterbe: miko az első vonat Manchesterbe ért, az utolsó még Burtonban állt, ugy, hogy az egész vonalat a kiránduló serfőzők tartották megszállva. — Jassyban Gheorgin senator, a városi hitelbank igazgatója, főbe lőtte magát, midőn az ügyészség vizsgálatot akart tartani a bankban. — A londoni asszony gyilkos megint beszéltet magáról, Whitecsapelben ismét megölve találtak egy leányt. Vilmos császár, hir szerint, az angol királynőhöz Osborneba fog menni s Londont tán csak inkognito látogatja meg. — Déroulède és Laguerre Párisból Londonba mentek Boulangerhez. — Rómában a Szt. Péter temploma előtt két petárda robbant fel, mire megszaporiták az ott álló rendőrök számát. — Derékéjőre volt a dortmundi vasutállomásnak; éveken át meglopta az állomás venuéglősét, a házkutatásnál 140 kendőt, 123 edényt, 77 üveget találtak nála. — A speszial kikötőből távozó »Formidabile" pánczélos hajó megadta a szokásos üdvlövéseket, de egy rosszul irányzott ágyu elvitte egy tüzér fejét.

KÖZGAZDASAG.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Szesz-üzlet.** —

(Julius 19.)

(B.) Szesz Készáru nagyban 49—49.25 kicsinyben 49.75, hordó nélkül pr. 100 Liter % 35 frt fogyasztási adó.

— **Budapesti gabnatőzsde.** —

(Julius 19.)

Mársékelt kinálat, gyenge vételkedv. Forgalom 15000 mm. Oszi buza 8.59—60. Juliusi tengeri 9.19—20. Maj—juniusi tengeri 5.56—58, Oszi árpa 6.22—23.

Hivatalos piaczi árak Aradon.

— Julius 19. —

Gabonanemülek: tiszta buza legnehezebb 7 frt 10 kr, közép 7 frt 50, kétszeres legnehezebb 6 frt 50 kr, közép 6 frt 10 kr, rozs legnehezebb 5 frt 30 kr, közép 5 frt 40 kr, árpa legnehezebb 5 frt 10 kr, közép 5 frt — kr, zab legnehezebb 5 frt 50 kr, közép 5 frt 00 kr, retek-repcze legnehezebb — frt — kr, kukoricza 4 frt 30 kr 100 kilonként.

Liszt: legfinomabb 0-ás 16 frt — kr, legfinomabb 15 frt 60 kr, zsemlye 14 frt 20 kr feher kenyér 13 frt 20 kr, fekete kenyér 11 frt 40 kr, rozs — frt — kr, tengeri — frt — kr mmkint. Dara tiszta buzából 16 frt 80 kr. Arpakása 14 frt 20 kr mmkint.

Hüvelyesek: borsó 18 frt — kr, bab 10 frt — kr. lencse 16 frt — kr, köleskása 11 frt 50 kr, burgonya 3 frt 60 kr méter mázsánkint.

Széna: 1. kötött legjobb 4 frt —k 11 középszerü 3 frt 50 kr, köteen legtöbb 3 frt 50 középszerü 3 frt — kr egy mmázsa.

5. *Kötött vagy ágyi szalma*: legjobb 3 frt — kr, középszerü 2 frt 50 kr egy méter mázsa.

6 *Takarmányszalma*: legjobb 2 frt 50 kr, középszerü 2 frt 50 kr, egy méter mázsa.

9. *Hus*: marha 52 kr, borju 60 kr, disznó 52, juh 32 kr; disznózsir 70 kr, szalonna 65 kr vaj 1 frt olvasztott vaj 1 frt 30 kr. 1 kilóban

7 *Alomszalma*: legjobb 1 frt 80 kr, középszerü — frt — kr, egy mmázsa.

8. *Fa*: bükk 3 frt — kr, cser 3 frt szilfa 3 frt — kr, fenyő 2 frt — kr egy kömm

10. *Vegyesek*: Borszesz 60 kr, tej 10 kr fehér ó bór 36 kr. fehér uj bor 24 kr. vörös bor 80 kr. vörös uj bor 66 kr, ecset 6 kr, pálinka (szilva) 60 kr. sör 28 kr. egy liter

11. *Zöldség*: Kel (Kohl) 14 kr, karalab (Kholerabi) 12 kr, veres vagy czéklarépa 10 kr, sárga vagy murokrépa 12 kr, vereshagyma 10 kr, fokhagyma 18 czeller 16 kr petrezselyem 12 kr. pastinák 12 kr, leveles, földség (Suppengrünes) 14 kr, tojás darabja 2 kr, bors 1 frt 40 kr, paprika 1 frt 50 kr kilogrammonként, paradicsom — kr, saláta 16 kr. 100 ugorka — kr.

Sertéskereskedelmi csarnok

— Budapest-Kőbánya. —

Kőbánya, jul. 18. Az üzlet változatlan. Magyar uraságí öreg, nehéz 46—47·— forint, fiatal nehéz 48—49 forint, fiatal közép 49.—49.50 forint, fiatal könnyü 50—51.— forint, közönséges (szedett) nehéz 46.—47 forint. közép 48—49. 0 forint, könnyü 49—50 forint. Románi, bakonyi, átmeneti nehéz —.——.— forint, közép —.——.— forint, könnyük —.——.— forint, eredeti (Stachel) nehéz —.——.— forint. közép —.——.— forint — Szerbiai nehéz 47.50—48—.— frt, közép 47.—48.— frt, könnyü 48—49.— frt. Hizó egy éves ——.— frt, hizó két éves makkos —.——.— forint hizó öreg —.——.— forint. — Sertéslétszám jul. 16-án volt készlét 12,552 drb, jul. 17-én felhajtatott 1780 drb, jul. 1-én elszátlittatott 3075 drb, jul. 17-én maradt készletben 13,557 darab sertés.

— **Gabonaüzlet** (Budapest, julius 18.) Buzát ma mérsékelten kinaltak, a keresletlorlatolt volt, szilárd irányzat mellett mintegy 5,000 métermázsa kelt el, 15—20 krral magasabb árakon.

Egyéb gabonanemüek közül rozs 10 krral, tengeri 5 krral emelkedett.

Buza: Tiszavidéki 200 mm 81 k 8 frt 85 kr. 100 mm 80.5 k. 8 frt 20 kr, 200 mm 80 k. 8 frt 10 kr, 200 mm 80 k. 8 frt 7 kr, 300 mm 80 k. 8 frt 10 kr, 100 mm 79.5 k. 8 frt, 300 mm 79 k. 7 frt 95 kr, 500 mm 79 k. 8 frt 15 kr, 100 mm 79 k. 8 forint, 100 mm 78 k. 8 forint.

Pestmegyei 100 mm 80 k. 8 frt, 200 mm 79 k. 7 frt 90 kr, 150 mm 79 k. 8 frt.

Szt.-Tamási 300 mm 79.5 k. 8 frt 05 kr.

Bánsági 3700 mm 77.3 k. 8 frt, 3700 mm 78.4 k. 8 frt 05 kr, 3400 mm. 77·5 k. 8 frt.

Becskereki 4400 mm 78.5 k 7 frt 92 kr, 1000 mm 77.4 k 7 frt 92 kr.

Bánáti 800 mm 78·3 k 7 frt 65 kr.

Raktár-áru 1300 mm. 76·5 k. 7 frt 85 kr, 1300 mm 76 k 7 frt 70 kr.

Zab 200 mm 6 frt, 100 mm 5 frt 95 kr, 200 mm, 6 frt 10 kr.

Tengeri 1800 mm 2 frt 12 kr, 100 mm 5 frt 15, 500 mm 5 frt 20 kr

Határidőüzlet. A határidőüzletben az irányzat szilard volt.

Buza tavaszra — pénz, — áru, buza őszre 8·09 pénz, 8·11 áru, május—juniusra — pénz, —.— áru, — Tengeri juniusra —. pénz, 4.70 áru, uj tengeri 1889. május—auguszt. 4.70 pénz, 4.72 áru. Zab tavaszra 5.46 pénz, 5 50 áru, zab őszre 5.80 pénz, 5.82 áru. Káposztarepcze aug.—szeptemberre 16—16.25 frton.

Buza május—juniusra 6.85—6.83—6.71 frton, őszre 7 27—7.25—7.22 frton, tergeri május—juniusra 4.70—4.71 forinton, julius—augusztusra 4.86—4.88 forinton, zab tavaszra 5.31—5.31 forinton, őszre 5.32—5.34 forinton.

Hivatalosan fe mondatott ma 8000 métermázsa buza és 1000 métermázsa zab, f. hó 23-án való átvételre.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1889. évi julius hó 19-én,

Magyar aranyjáradék 4. sz.	100.—
magyar papirjáradék 5,	95.10
magyar vasuti kölcsön	—.—
magyar keleti vasuti államkötv. 1. kib.	100.—
magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—.—
magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	112.25
magyar földtehermentési kötvény	104.75
magyar földtehermentesités kötv. záradék	104.75
Temes-bánáti földtehermentési kötvény	104.75
Temes-bánáti földterhementési kötv. zár.	104.75
Erdélyi földterhementesitési tkövény	104.75
orvát-szlavon földtehermentesitési kötv.	—.—
Magyar szőlőidézmaváltsági kötvény	100.—
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	141.25
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.—
Osztrák járadék papirban	83.75
Osztrák járadék ezüstben	4.50
Osztrák járadék aranyban	109.—
1860-iki osztrák államsorsjegy	141.—
Osztrák-magyar bankrészvény	906.—
Magyar hitelbankrészvény	3 6.75
Osztrák hitelintézeti részvény	303.30
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany (Napoleon-d'or)	9.14
Német birodalmi márka	55.2
London	[illegible]
Ezüstmárkás arany	[illegible]

Hindy Árpád felelős szerkesztő távollétében, a szerkesztésért felelős:

TÖRÖS TIVADAR.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Julius 18-án.

	Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 4%	101 60	101 90
„ „ papirjáradék adóment. 5%	94 25	94 55
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fc.) 5%	145 25	146 —
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145 25	146 —
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%	99 50	100 —
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 5%	119 —	120 —
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%	115 —	115 50
M. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	138 50	139 50
„ „ „ 50 frt drbja	138 50	139 50
Tiszai s szegedi kölcsön 4%	126 50	127 50
M. k. földtm. kötvények 5%	104 75	105 25
„ „ „ „ 1867. zárad 5%	104 75	105 —
M. k. fldtm. kötvények temesi 5%	104 75	105 —
„ „ „ „ 161. zárad. 5%	104 50	105 50
M. k. földtmi kötvények hvrváthorsz. 5%	104 —	— —
M. k. földtm. kötvények erdélyi 5%	104 50	105 —
„ „ „ erdélyi jels. urb. vk, (100 fra 5%	98 50	99 50
Szőllődézsmavált. kötv. (100 frt) 5%	99 —	100 50
Pest vár. kölcsöne 1870. évből 6%	159 75	107 —
„ „ „ 1871. évből 6%	107 —	109 —
Budapest főv. 1880. kölcsöne 6%	100 —	100 25
Budapesti bankegyes. részvényt.	100 —	100 50
Magy. alt. hitelbank	281 —	281 50
Magy. jelz. hitel. II. kib. in. elismv.	— —	— —
Magy. lesz. s pénzváltóbank	99 25	99 50

	Pénz	Áru
Magy. orsz. bank részvény-társaság	— —	— —
Osztrák hitelintézet	311 —	311 20
Osztr.-magyar bank	880 —	885 —
I. magyar iparbank	153 —	155 60
Pesti magy. keresk. bank	712 —	715 —
Bécsi bizt. társulat	168 —	17 —
Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	215 —	— —
Első magy. általános bizt társ.	3140 —	3150 —
Foncíere pesti bizt. társ.	66 50	67 —
Magyar-franczia bizt. társ.	— —	160 —
Pannonia visszb. társ.	945 —	955 —
Concordia malom	528 —	531 —
Első budapesti malom	1045 —	1050 —
Erzsébet malom	242 —	244 —
Hengermalom	595 —	600 —
Lutza malom	252 —	255 —
Molnárok és sütők mal.	353 —	35u —
Pannonia malom	755 —	760 —
Viktoria malom	130 —	132 —
„Adria“ m. tengeri hajó	— —	— —
Alföld-fiumei vasut 5%	175 50	176 50
Báttaszék-domb.-zákány. v.	— —	— —
Déli vasut 5%	— —	— —
Eszakkeleti vasut 5%	154 50	155 50
Erdélyi vasut 5%	194 50	195 50
Győr-sopron-ebenfurti v.	— —	— —
Kassa-oderbergi vasut	142 —	143 —
Magyar galiczíai vasut	160 50	161 60
M. ny. v. (sz.-győr-grác i. v.)	157 60	158 —
Osztrák államvasut 5%	232 50	233 —
Pécs-barcsi vasut 5%	188 —	189 —
Tisza-vidéki vasut 5%	246 —	248 —
Osztr dunagőzhajózási	— —	— —

	Pénz	Áru
Pesti kozuti vaspálya	403 —	405 —
Pesti köznti vasp. élvezet-jegyek	110 —	215 —
Budepesti III. ker, takarakp,	108 —	110 —
Országos központi	452 —	457 —
Pesti hazai első	7325 —	7525 —
Egyesült Budapest fővárosi takp,	452 —	455 —
Magyar ált, takarékp, részvény.	88 —	89 —
Alagut	145 —	147 —
Általános waggon kölcs. társaság	69 —	72 —
„Franklin“-társulat	198 —	200 —
Ganz és társa vasön, és gépgyár	826 —	830 —
Geschwindt-féle szeszgyér	330 —	332 —
Gyapjum, és biz, I. magyar	246 —	250 —
Keresk, épülete	675 —	— —
Könyvnyomda „Athaeneum“	444 —	448 —
„ Pesti	1070 —	1100 —
Kőszénb és téglagy, (Drasche)	221 —	222 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-részvénytársaság		224 —
Pesti épitő-társaság	59 —	60 —
Rimamurány-salgótarj, vasutrvtrs,	100 —	101 —
Salgótarjáni kőszénb,	171 —	172 —
Schlick-féle vasö, és gépgyár	152 —	154 —
Schlick-féle vasö, és gépgy. II, kib	— —	— —
Serfőzde első magyar	810 —	820 —
Sertéshizlaló	270 —	274 —
Sós nti kőbánya	— —	— —
Spodium- és csotlisztgyár	110 —	120 —
Szálloda-részvénytársasag	104 —	106 —
Tégla- és mészégető ujlaki	149 —	150 —
Törk dohányrészvény	— —	— —
Göztéglagyár kőbányai	25 —	255 —
M. jelz.-bank ny.kölcsönkötv. 4. sz	20 —	105 50

Záloglevelek.	Pénz	Áru
M. földhitelint. papirérték 5%	102 —	102 —
„ „ „ 4%	100 —	101
„ „ „ 4%	96 75	97 —
„ „ arany v. ezüst 5%	125 —	127 —
„ jelzálogbank	103 —	— —
„ „ „ 5%	101 50	102 50
Kisbirt. orsz. földh.-int 5%	102 —	102 —
Osztr.-magyar bank o. é. 5%	101 90	102 50
„ „ „ „ „ 4%	99 60	100 25
„ „ „ „ „ 4%	99 60	100 —
Pesti keresk. bank 6%	103 —	103 50
„ „ „ 5%	101 —	101 50
„ „ „ 5%	101 25	101 —
Albina tak. és hitelint. 6%	101 —	102 —
Elsőbbségek.		
Budapesti lánczhid 5%	104 —	105 —
Loyd- és tőzsde-épület 6%	99 50	— —
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	— —	— 75
Osztrák vörös-kereszt-egylet	17 50	13 —
Pénznemek.		
Cs.-kir. arany (vert)	5 63	5 50
Cs.-kir. arany (kör)	5 56	5 —
Osztrák magyar 8 frtos arany	9 52	9 —
20 frankos arany	9 52	9 —
Osztrák és magyar ezüst	— —	— 59
Német. birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	59 10	59 06
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	59 15	59 56
Amsterdam 100 holland fo.	100 —	102 —
Paris 100 frankért	47 70	50 20
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	47 60	50 22
London 10 font sterlingért	120 80	125 52

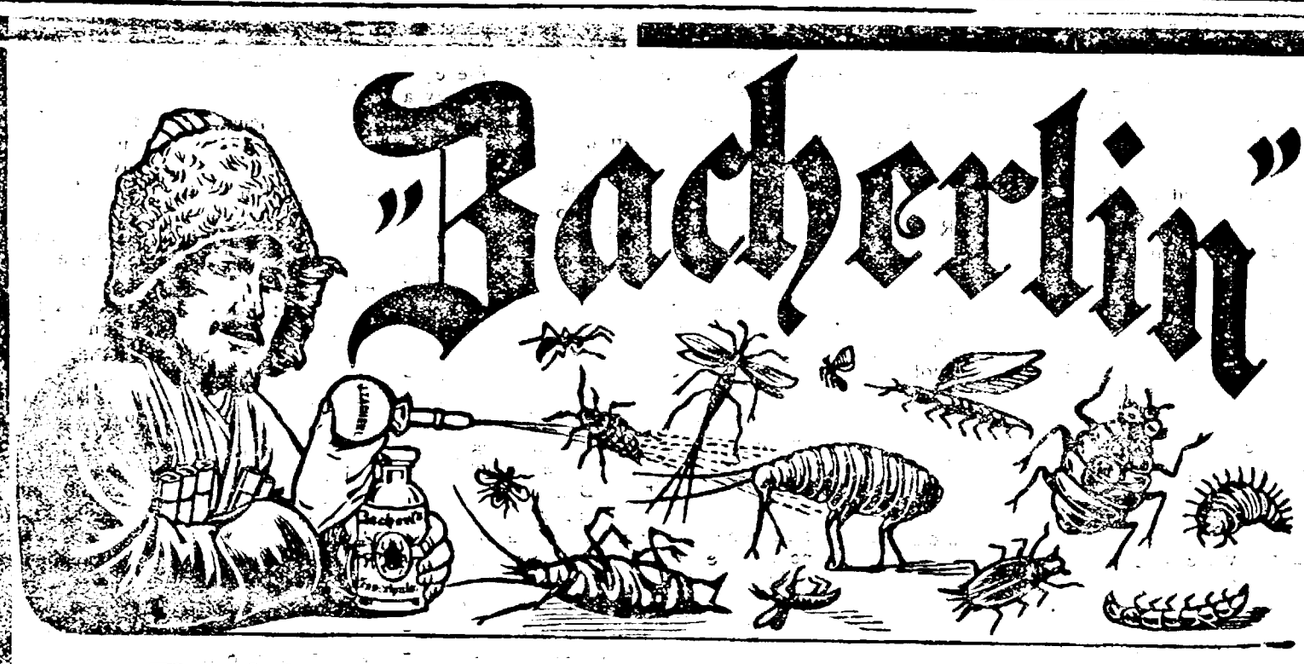

„Zacherlin“ legkitünőbb valamennyi rovar ellen.

Ezen legujabb kiváló különlegesség meglepö erövel és gyorsasággal pusztít el lakásokban, konyhákban és vendéglökben mindennemü férget, nemkülönben házi-állatainkon, istállókban, növényeken, üvegházakban és kertekben.

Valódi minöségü Zacherlin *csak névaláirás és védjegygyel ellátott eredeti palaczkokban árultatik. Ami nyitott papirosban méretik ki, az sohasem* Zacherl-*féle különlegesség!*

ZACHERL J., Bécs, I. Goldschmidtgasse Nr. 2.

Aradon kapható:
Elias Armin,
Tones F. és Társa,
Marx és Fejér,
Ernyei Gyula,
Obetkó Kálmán,
Brunner C.,
Dratsay Lajos,
Amtmann Lajos,
Preisach Vilmos,
Bendik József,
Steinitzer N.,
Nagy Farka
Guttmann Samu,
Popper B.,
Schenk E.,
Wechsler József
Simon Károly,
Duzsek Ferencz,
Meer Mór,
Hubert Bernát,
Kiss István.

Uj-Aradon:
OrthM. A.

Battonyá
Fischer Izsák.

Boros-Jenő:
Strausz Ignácz.

Elek:
Amento Antal.

Kis-Jenő:
Schillinger J. E

Magyar-Pécska:
Königsthal Lipót.

Mezöhegyes:
Spielberger J. V.,
Adler Lipót.

Nagylak:
Leopold Jakab.

Pankota:
Riegler István.

Pécska:
Vojtek Kálmán gyógyláro

Perjámos:
Nikolaus Stefán,
Jochmann Károly.

Radna-Lippa:
Schwarz Ferencz,
Tones F. és Ede,
Tesits Demeter.

Vinga:
Tilzer Lajos.

A vidéken a „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin-falragaszok“ láthatók.

475—1889. gazd. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonához tartozó nyomásközi $5^{626}/_{1100}$ hold földnek 1889. évi október 1-től 1892. évi szeptember végeig való bérbeadása iránt folyó év julius hó 23-án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási ár évenkint és holdankint 14 frt 50 kr.

Bánompénzül leteendő 10 frt.

Az árverésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyujtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri s elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanacsnoknál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1889. évi julius hó 9-én tartott üléséből.

Kiadta:
Varjassy Lajos,
aljegyző.

Fontos vendéglősöknek kávésoknak.

Miután szilvapálinka üzletemet teljesen feladni szándékozom, e körülménynél fogva ajánlom a t. cz. közönségnek igen jó minőségü szilvóriumomat melyet hordóval együtt egy h ktolitertől fölfelé igen jutányos árban elárusitok.

Bővebb felvilágositással szolgál,

Seidner Bernát,
300—1 Berzován

173—6 Alapittatott 1858. évben.

Elsörendü vastag
magyar pörkölt
„szalonnát“
ajánl
á frt 52.— pr. 100 Ko.
ELIAS ARMIN
ARADON.

M. kir államvasutak.

44080—89 sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak igazgatósága a püspökladányi állomás külső tereinek, valamint az állomási épületeknek az állomáson lévő ártézi kutból kiáramló meshán gázzal való kivilágitására szükséges berendezések létesitése iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlattételre, valamint a szállitásra is a teljesitendő munkálatokra nézve érvényes különleges feltételek, a létesitendő világitási berendezésnek általános helyszinrajza és annak részletes leirása f. é. julius hó 10-től kezdve az ajánlatok tárgyalása napjáig naponta a hivatalos órák alatt a m. kir. államvasutak gépészeti szakosztályának szerkesztési ügyosztályánál (Andrássy-ut 75 sz. III. em.) betekinthetők, illetőleg az ajánlattevőknek átszolgáltatnak.

Az ajánlatok lepecsételve és egy 50 kros bélyeggel, valamint „ajánlat a 44080—89 sz.-hoz felirással ellátva, f. évi augusztus hó 10 napján déli 12 óráig a gépészeti szakosztály irodájában (Andrássy-ut 75 sz. III. em. 2 ajtó) benyujtandók.

Az ajánlatban külön kiteendő:

1. A vám- és bérmentve a püspökladányi állomásra szállitandó vas v. fém alkatrészek és tárgyaknak szállitási egységárai és pedig:

a) a részletes leirásban felsorolt csővezetékek f. méterenkénti egységárai oszt. ért. frtban külön-külön minden egyes belső átmérőre betudva a csőösszekötő darabokat is a szükséges földmunkákat;

b) a részletes leirásban felsorolt összes többi alkatrésznek és tárgyaknak darabonkénti egységárai o. é. frtban;

2) Az állomáson létesitendő és világitási berendezésekhez tartozó tárgyak elhelyezésére gazometer, vizfazék stb.) szolgáló aknák, csatornák egyenkénti egységárai o. é frtban;

3. A világitási telep üzemképes állapotba való helyezésére szükséges összes szerelési munkálatok költségei átalányösszegben, beludva e kapcsoló és tömitési anyagokat;

4. A megrendelés kézbesitési napjától számitandó legrövidebb határidő, mely alatt ajánlattevő az alkatrészeket beszállitani és a világitási berendezést üzemképes állapotban helyezni szándékozik. Az ajánlott szállitási határidőnek meg nem tartása esetében minden egyes késedelmi napért 5 azaz öt frtnyi birság fizetésére kötelezi magát a szállitó;

A m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának azon jogot, hogy a világitási berendezéshez tartozó alkatrészek előállitását, a szállitó gyárában valamint a berendezés létesitésére és felszerelésére szükséges munkálatokat a p-ladányi állomáson saját közegei által ellenőrizlethesse, továbbá, hogy tekintet nélkül az ajánlott árakra a világitási berendezés szállitásával ajánlattevőket vagy ajánlatot nem tett más czéget is bizhasson meg, végre pedig hogy a berendezés létesitésétől egészen eltekinthessen.

Bánatpénz fejében 300 frtot vagy készpénzben vagy pedig állami letétekre alkalmas érték papirokban az ajánlatok fentjelzett benyujtási haláridejе előtti napon a megelőző tőzsdei árfolyam szerint, de legfeljebb a névértékkel számitva dél 12 óráig a m. kir. államvasutak főpénztáránál Andrássy-ut 75 sz. alatt leteendő.

Az előirt feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok- melyek nem a kitüzött határidre érkeztek be, vagy távirati uton tétettek, végre eddig olyanok, melyekhez az előirt bánatpénz le nem tétetett figyelémbe nem vétetnek.

Végül megjegyztetik, hogy a világitási berendezézés létesitéseiért kifizetendő összegünek u egy per mille a m. kir. államvasutak alkalmazottainak külön segélyalapja javára a főpénztárná fogez vonatni.

Budapesten, 1889. julius hó 5-én.

Az igazgatóság.

6668—1889.

Hirdetmény.

A t. városi tanács f. é. julius 13-án 11350. sz. a. kelt határozatával azon külvárosi lakosok részére, kik szalmás gabonájukat a tüzrendőri szabályrendelet 5. §-a értelmében a külhatárban el nem nyomtathatják, vagy el nem csepelhetik, szérűhelyül a birkásdülőbeli, jelenleg marhalegelőül használt, területnek a delelő hely tájára eső részt jelölte ki.

Felhivatnak azon földmüveléssel foglalkozó kisebb gazdák, kiknek tanyájuk nincs, igy kint a termést el nem nyomtathatják, hogy a kapitányi hivatalnál a hely kijelölése végett jelentkezzenek, mert a tüzrendőri szabályrendelet fennebb hivatkozott §-a értelmében a gabonanyomtatás vagy csépelés a város területén meg nem engedtetik.

Aradon, 1889. julius 17-én.

A főkapitány távollétében

Bárdy István,
alkapitány.

Nyomatja és kiadja az Ungerleider-féle könyvnyomda Aradon.